

С А Д Р Ж А Ј

УВОДНА РАЗМАТРАЊА	6
МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР (ПРОЈЕКАТ) ИСТРАЖИВАЊА	12
1. ПРОБЛЕМ ИСТРАЖИВАЊА.....	12
2. ПРЕДМЕТ ИСТРАЖИВАЊА	15
2.1. Прелиминарно одређење предмета истраживања.....	15
2.2. Теоријско одређење предмета истраживања.....	17
2.3. Операционално одређење предмета истраживања	20
2.4. Временско, просторно и дисциплинарно одређење.....	25
2.4.1. Временско одређење	25
2.4.2. Просторно одређење	25
2.4.3. Дисциплинарно одређење.....	25
3. ЦИЉЕВИ ИСТРАЖИВАЊА.....	25
4. ХИПОТЕТИЧКИ ОКВИР	26
4.1. Општа хипотеза	26
4.2. Посебне хипотезе	26
5. ВАРИЈАБЛЕ И ИНДИКАТОРИ	26
5.1. Независна варијабла	26
5.2. Зависна варијабла.....	27
6. НАЧИН ИСТРАЖИВАЊА	27
6.1. Извори података.....	27
6.2. Методе истраживања.....	27
6.3. Популација и узорак истраживања за анализу садржаја.....	28
6.4. Тумачење резултата.....	28

ТЕОРИЈСКИ ПРИСТУП РАДУ

I МЕЂУНАРОДНО КРИВИЧНО ПРАВО	29
1. ПОЈАМ МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ ПРАВА	29
2. ОСВРТ НА РАЗВОЈ МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ ПРАВА	32
3. МЕЂУНАРОДНИ КРИВИЧНИ СУДОВИ.....	37
3.1. Међународни кривични суд (International Criminal Court - ICC)	37
3.2. Међународни кривични трибунал за бившу Југославију (International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia - ICTY)	44
3.3. Међународни кривични трибунал за Руанду (International Criminal Tribunal for Rwanda - ICTR).....	48
3.4. Специјални суд за Сијера Леоне	50

4. ПОЈАМ И КАРАКТЕРИСТИКЕ МЕЂУНАРОДНОГ КРИВИЧНОГ ДЈЕЛА.....	52
4.1. Општи елементи међународног кривичног дјела	53
4.2. Конкретни елементи међународног кривичног дјела (конкретна међународна кривична дјела)	56
II ПОЈМОВНО ОДРЕЂЕЊЕ КОМАНДНЕ ОДГОВОРНОСТИ	60
1. ЛИЧНА (ИНДИВИДУАЛНА) ОДГОВОРНОСТ У МЕЂУНАРОДНОМ КРИВИЧНОМ ПРАВУ	60
2. ПОЈАМ КОМАНДНЕ ОДГОВОРНОСТИ	64
2.1. Кривица као елемент командне одговорности.....	77
3. ОДНОС КОМАНДНЕ И ОБЈЕКТИВНЕ ОДГОВОРНОСТИ	79
4. ПРАВНА ПРИРОДА КОМАНДНЕ ОДГОВОРНОСТИ.....	82
5. ВРСТЕ КОМАНДНЕ ОДГОВОРНОСТИ	91
5.1. Војни аспект командне одговорности.....	93
5.2. Цивилни аспект командне одговорности.....	96
6. ПОЛИТИЧКИ АСПЕКТ (ПРОБЛЕМИ) КОМАНДНЕ ОДГОВОРНОСТИ	98
III ИСТОРИЈСКИ АСПЕКТ И РАЗВОЈ КОМАНДНЕ ОДГОВОРНОСТИ	102
1. ОСВРТ НА ЗАЧЕТКЕ КОМАНДНЕ ОДГОВОРНОСТИ	102
2.1. Конкретни случајеви командне одговорности кроз историју.....	106
2.1.1. Лајпцишка суђења	106
2.1.2. Случај Јамашита	106
2.1.3. Случај Мај Ли	112
2.1.4. Случај Врховне команде.....	116
2.1.5. Случај Таоци	117
2.1.6. Остали случајеви командне одговорности	118
2.2. Осврт на зачетке доктрине командне одговорности – нормативни аспект	118
2.2.1. Историјски осврт на нормативно одређење командне одговорности	118
IV НОРМАТИВНИ АСПЕКТ КОМАНДНЕ ОДГОВОРНОСТИ	125
1. НОРМАТИВНО ОДРЕЂЕЊЕ У МЕЂУНАРОДНОПРАВНИМ АКТИМА.....	127
1.1. Женевске конвенције	127
1.2. Нормативно одређење командне одговорности пред трибуналом у Хагу.....	131
1.2.1. Дистинкција између личне и командне одговорности пред судом у Хагу.....	134
1.3. Нормативно одређење командне одговорности у ИСС-у	139

1. НОРМАТИВНО ОДРЕЂЕЊЕ КОМАНДНЕ ОДГОВОРНОСТИ У КРИВИЧНОМ ЗАКОНУ БИХ	148
V САДРЖАЈ (ЕЛЕМЕНТИ) КОМАНДНЕ ОДГОВОРНОСТИ	151
1. КРИВИЧНА ДЈЕЛА НА КОЈА СЕ ОДНОСИ КОМАНДНА ОДГОВОРНОСТ	154
1.1. Покушај кривичног дјела као основ за примјену командне одговорности	156
2. ОДНОС НАДРЕЂЕНИ – ПОДРЕЂЕНИ	159
2.1. Врста надређености (власти)	161
2.1.1. Ефективни надзор као фактор (утврђивања) односа надређени – подређени	164
2.1.2. Нормативни аспект и судска пракса у погледу односа надређени подређени	168
2.1.3. Проблеми у односу надређени подређени	172
2.2. Елемент сазнања (mens rea)	174
2.2.1. Нормативно одређење и судска пракса	177
2.2.2. Утврђивање активног или пасивног (са)знања	180
2.2.3. Облици одговорности надређеног у односу на сазнање о активностима подређених	182
2.2.3.1. Одговорност надређеног у случајевима када посједује информације прије дјела	184
2.2.3.2. Одговорност надређеног који не посједује информације прије дјела	185
2.2.3.3. Одговорност надређеног који посједује информације након дјела ..	188
2.2.3.4. Одговорност надређеног који не посједује информације након дјела	190
2.2.4. Проблеми овог института	190
2.3. Обавеза спречавања и кажњавања злочина (пропуштање кажњавања)	193
2.3.1. Облици неспречавања и некажњавања злочина подређених од стране надређеног - облици одсуства афективне контроле подређених од стране надређеног	202
2.3.1.1. Намјерно неспречавање	202
2.3.1.2. Неспречавање из нехата	204
2.3.1.3. Намјерно некажњавање или некажњавање из нехата	205
2.3.2. Адекватна контрола над подређенима	206
2.3.3. Проблем узрочне везе између нечињења надређеног и злочина подређених	212
ЕМПИРИЈСКО ИСТРАЖИВАЊЕ	
1. МЕТОДОЛОШКИ ОКВИР ЕМПИРИЈСКОГ ИСТРАЖИВАЊА	214
1.1. Квалитативна интерпретација конкретних случајева узорка истраживања у Србији	215

1.1.1. Случај Антон Лекај	217
1.1.2. Случај Милан Булић	220
1.1.3. Случај Лукић Милан и други	223
1.1.4. Случај Медих Александар	229
1.1.5. Случај Репановић Радојко и други	233
1.1.6. Случај Пане Булат и други	237
1.1.7. Случај Бранко Грујић и Бранко Поповић	241
1.1.8. Случај Медих Слободан и други	246
1.2. Квалитативна интерпретација конкретних случајева узорка истраживања у БиХ.....	249
1.2.1. Случај Андру Никола.....	249
1.2.2. Случај Веиз Бијелић и Ферид Хоџић	254
1.2.3. Случај Никола Ковачевић.....	257
1.2.4. Случај Здравко Божић и други.....	261
1.2.5. Случај Гојко Јанковић.....	264
1.3. Осврт на командну одговорност пред Хашким трибуналом.....	266
ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	272
ЛИТЕРАТУРА	285